

Antonia Pavlic
7019 — 60th Lane
Ridgewood St.
Brooklyn, N.Y. 11227

RICAN IN SPIRIT
IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, WEDNESDAY MORNING, OCTOBER 9, 1968

STEV. LXVI — VOL. LXVI

Prva politična sapa v Lizboni v Portugalski

Študentje so za 58-letnico ustanovitve republike hoteli demonstrirati, pa jim policija ni pustila.

LIZBONA, Port. — Ako bi se to, kar se je godilo 5. oktobra v Lizboni, godilo v katerikoli svobodni državi, bi se za dogodke nihče niti ne zmenil. Zgodilo se je namareč tole:

5. oktobra 1910 je bila proglašena portugalska republika. Ta dan je že zmeraj ostal v spominu prebivalstva v Lizboni, toda spomin ni imel in nima značaja praznika. Do sedaj se je vsako leto nabralo nekaj starih domačinov, večinoma takih, ki še osebno pomnijo rojstni dan republike; ti so šli skupaj na pokopališče in tam počastili s polaganjem vencev spomin padlih rojakov, ki so svoje življenje žrtvovali za republiko.

Letos so se stari častilcem 5. oktobra približali še študentje. Novi ministrski predsednik jim je dovolil, da se dneva spominijo na pokopališču, ne pa zunaj pokopaliških zidov. Mladina je mislila, da je že prišel čas za demonstracije. Pripravila je nekaj zastav, nekaj letakov, nekaj gesel, ki so vsa oboževala in zahtevala svobodo. S tem "orožjem" je hotela iti s pokopališča v mesto, pa jo je pred vrati čakala policija in v 10 minutah razgnala.

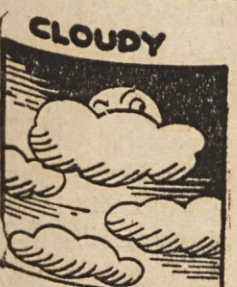
Tako je bilo demonstracije konec, ne pa govorjenja o njej. Vsa javnost v Lizboni je dogodek premevala in ga bo verjetno tako dolgo, dokler ne pride do novega podobnega "dogodka".

Med tem Salazarjeva opozicija ne more priti k sebi. Pravijo, da šteje komaj 600 moč v vsej republiki, pa nima pravega voditelja. Sedaj menda zahteva amnestijo za vse politike, ki so zunaj republike. Prvi politični begunec Mario Soares bo menda že v kratkem smel priti domov z otoka Sao Tome.

Kenija noče ameriških črncev

NAIROBI, Ken. — V kenijanskem parlamentu so imeli zanimivo, pa tudi značilno debato. Poslanec Mwithaga se je v svojem govoru vnel za usodo ameriških črncev in otočanov v Karibskem morju. Trdil je, da so strašno preganjani in da so že stoletja nemirni, odkar so zgubili "mater Afriko".

Kenijska vlada ni bila istih misli. Njen minister za informacije Oso go je postavil na stališče, da iz Kenije ni bil noben črni Afrikanec prepeljan kot suženj v Ameriko in da ameriški črnici nimajo nobenih prednikov v Keniji. Parlament je osvojil vladno stališče in odbil predlog, da naj Kenija pripravi vse potrebno za vrnitev ameriških črncev in da naj povabi tudi druge afriške države, naj sledijo kenijskemu vzgledu.

Postopna pooblašitev, toplejša, zvečer in ponoči verjetnost dežja. Najvišja temperatura okoli 70.

Novi grobovi

Anna Erste

Kot smo poročali včeraj, je včeraj jutraj umrla v St. Vincent Charity bolnišnici 78 let stara Anna Erste s 6209 Shade Avenue, roj. Svete v vasi Preserje, od koder je prišla v ZDA leta 1904, ko je bila stara 14 let, vdova po pok. Louisu, umrlem 1. 1957, mati Anne J. Erste, načelnice osebne oddelke Federal Reserve banke v Clevelandu, Mrs. Berthe Lobe, vdove pok. dr. Hinka Lobeta, in pok. Louisa, stara mati Dane, Louisa in Thomasa, sestra Johna Svete, pok. Franka Svete, Jeanne Svete, Josepha Svete, Frances Svete, pok. Mary Strauss in Louisa Svete. Pokojna je bila lastnica znane gostilne Slovene Village na oglu E. 68 St. in St. Clair Avenue. Bila je članica SNPJ in ADZ št. 2. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb. zavoda na Lake Shore Blvd. v petek ob 8.15 zjutraj, v cerkev sv. Vida ob devetih, nato na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes in jutri od 2. do 5. pop. in od 7. do 10. zvečer.

Rose Krnc

V Sunny Acres Hospital je po dolgi bolezni umrla 86 let stara Rose (Rozi) Krnc, roj. Pungaric, z 921 E. 239 St., podomače "Skutova Rezka" iz Stare Bučke v škocjanski fari na Dolenjskem. Prvi mož John Bedenko ji je umrl 1. 1924, drugi John Krnc pa decembra 1960. Pokojna je bila mati Williama Bedenko in pok. Edwarda Bedenko, stara mati Bruce in Richarda Bedenko. Zadnjih 20 let je živela delno v Euclidu delno pa v New Smyrna Beach v Floridi. Bila je članica SNPJ št. 158, ADZ št. 40 in Pogres. Slovenk. Pogreb bo iz Zeletovega pogreb. zavoda na E. 152 St. v petek ob desetih dopoldne.

Jean Edukaitis

Včeraj je umrla 55 let stara, v Clevelandu rojena Jean Edukaitis s 1422 E. 55 St., roj. Seidlak, vdova po l. 1950 umrlem možu Johnu, mati Mrs. Joseph (Elizabeth) Santele, Eugena Buzaleski, Raymond Buzaleski in Mrs. Alan (Beverly) Rudis, hčerka Mika Seidlaka (Ravena, O.), 4-krat stara mati, sestra Franka. Pogreb bo jutri zjutraj iz Grdinovega pogreb. zavoda na E. 62 St. ob 8.45, v cerkev sv. Frančiška ob 9.30, nato na Kalvarijo.

Wilson in Smith se sestala k razgovoru

Predsednik britanske vlade Wilson in predsednik rodezijske vlade Smith iščeta na ladji pred Gibraltarjem sporazum o bodočnosti Rodezije.

LONDON, Vel. Brit. — Po neuradnih razgovorih in pripravi se je predsednik vlade Harold Wilson le odločil za ponovno srečanje s predsednikom rodezijske vlade I. Smithom. Do tega je prišlo na vojni ladji pred pristaniščem Gibraltarjem kot pred leti.

Wilson je pripravljen priznati neodvisnost Rodezije, če njena vlada opusti določilo v ustavi, ki daje beli manjšini Rodezije vedno možnost preprečenja črni večini prebivalstva dobiti v roke oblast in upravo države. Dosedaj bela manjšina na to ni marala pristati, čeprav tudi ni očitno zavračala te zahteve neke v daljni bodočnosti.

Velika Britanija je hotela priznati Rodeziji popolno neodvisnost, kakor hitro bi dobila ta ustavo, ki naj bi jamčila črni večini postopno prihod na oblast. Bela manjšina je tako ustavo zavrnila in oklicala dotedanjo samoupravno kolonijo v neodvisno državo. V Londonu niso proti upornikom hoteli nastopiti s silo, četudi so jih k temu pozivali črne afriške države. Skušali so belce v Rodeziji spraviti na kolena z gospodarskim pritiskom, ki so ga oklicali Združeni narodi. Ta je po nekaj mesecih izgubil svojo učinkovitost, ko se je Rodezija prilagodila novim razmeram. Spor se sedaj vleče že tri leta, ne da bi mogel London upati na zlomitev odpora v Salisburyju.

Pat Nixon še ni naročila obleke za umestitev

WASHINGTON, D.C. — Na tiskovni konferenci so vprašali Mrs. Richard M. Nixon, če je res tako prepričana o mozevi zmagi, da je že naročila obleko za njegovo umestitev za predsednika ZDA.

Odgovorila je, da so republikanci v volivnem boju spredaj in bodo tam tudi ostali, da pa obleke za umestitev še ni naročila, do tja je še daleč.

Republikanci se lotili demokratskih "golofov"

WASHINGTON, D.C. — Republikanski senatni kampanjski odbor je osredotočil svoje napore proti demokratskim "golofov" v Senatu, ki so morali letos pred volivce. Tako se posebno trudijo, da bi porazili Franka Churcha v Idaho, W. Fulbrighta v Arkansasu, Josepha Clarka v Pennsylvaniji, Wayne Morseja v Oregonu in G. McGoverna v Južni Dakoti.

Sen. G. Murphy, načelnik kampanjskega odbora, je v posebnem pismu pozval pretekli teden razne bogate poslovne ljudi, naj prispevajo v volivni sklad, da se bodo mogli republikanski kandidati uspešno boriti proti omenjenim demokratskim senatorjem, ki uživajo v volivnem boju finančno podporo delavskih unij in "čudnih skupin", kot piše sen. G. Murphy.

Republikanci upajo, da bodo naštetih demokratskih senatorjev, ki so znani po svojem nasprotovanju vladnemu stališču v vietnamski vojni, najlažje porazili. V dobri meri zavisi njihova usoda od tega, ali se bo res pri volitvah "utrgal plaz" na republikansko stran ali ne.

Moč rdečih v Južnem Vietnamu začela pešati?

SAIGON, J. Viet. — Ameriški vojaški viri trdijo, da je trenutno v Južnem Vietnamu pod orožjem kakih 90.000 vojakov iz Severnega Vietnama in okoli 35.000 do 40.000 domačih gverilcev, skupno torej okoli 125.000 do 130.000, nekako toliko, kot naj bi jih bilo v začetku letošnjega leta pred znano Tet ofenzivo.

Med domačini je vedno težje dobiti vojaške novice za rdeče bataljone, težavno pa je tudi njihovo pošiljanje iz Severnega Vietnama. Domačinov dobe v svoje bojne enote rdeči največ v naseljih delte Mekonga, ki je v glavnem še vedno pod njihovim nadzorom, med tem ko so drugi gostejše naseljeni predeli Južnega Vietnama pod nadzorom vlade v Saigonu.

Proti 130.000 rdečim borcem je v Južnem Vietnamu okoli 540.000 ameriških vojakov ter okoli 55.000 drugih zavezniških sil in okoli 700.000 raznih vrst južnovietnamskih vojakov, prostovoljcev in "vaških stražarjev".

IZRAEL PREDLOŽIL V ZN NAČRT ZA "TRAJEN MIR"

Zunanji minister Abba Eban je glavni skupščini Združenih narodov razložil gledanje svoje vlade na pot in možnost ureditve sporov med Izraelom in njegovimi sosedi, ki naj privede do "trajnega miru".

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Včeraj je govoril pred glavno skupščino Združenih narodov zunanji minister Izraela Abba Eban. Obrazložil je načrt svoje vlade o ureditvi odnosov med njo in arabskimi sosednjimi državami. Načrt obsega devet točk in predvideva umik izraelskih čet z večine zasedenega arabskega ozemlja, kadar bodo sedanje črte premirja nadomeščene s stalnimi mejami. Eban je izjavil, da je Izrael pripravljen izmenjati "ideje ali pojasnila o nekaterih temeljnih vprašanjih preko poslanika Jarringa s katerokoli arabsko vlado", pa pokazal jasno, da njegova vlada še vedno smatra, da bo nekatera vprašanja mogoče rešiti le v neposrednih pogajanjih med Izraelom in njegovimi arabskimi sosedi.

Posebni pooblaščenec glavnega tajnika ZN G. Jarring se že od lanske jeseni trudi za rešitev sporov med Izraelom in njegovimi arabskimi sosedi. Ponovno je obiskal glavna mesta vseh prizadetih držav, ki so pokazale za njegovo posredovanje kako zanimanje, pa sorazmerno le malo opravil. Zdaj izgleda, da se je vsa reč premaknila z mrtve točke, vendar bo treba premagati še vrsto hudih ovir, predno bo mogoče pokazati kaj stvarnega.

Arabei hočejo brezpogojni umik izraelskih čet z vsega v lanski kratki vojni zasedenega ozemlja. Izrael se ne mara umakniti, dokler ni sklenjen in podpisan z arabskimi državami mir, ki bo jamčil mirno življenje in varnost meja Izraelu. Izrael hoče obdržati stari del Jeruzalema, ki ga je v lanski vojni osvojil, pripravljen je prepustiti le upravo svetih mest, krščanskih in islamskih, tem veram, oziroma njihovim predstavnikom.

Jordanija bi po izraelskem načrtu, ki ga je včeraj razložil Eban, dobila nazaj večji del svojega ozemlja na desnem bregu Jordana, toda bi ne smela imeti tam nobenega vojaštva z izjemo obmejnih straž in policijskih sil. Demilitariziran bi moral ostati tudi Sinajski polotok, ki ga je Izrael pripravljen vrniti Egiptu ob jamstvu za nemoteno plovbo po Sueškem prekopu in seveda skozi Tiranska vrata v Akabski zaliv in iz njega. Za mir na meji Izraela in Egipta naj bi skrbele čete Združenih

narodov, ki so se lani v juniju umaknile s Sinajskega polotoka na zahtevo egiptovske vlade. Izrael namarava obdržati od zasedenega ozemlja še področje Gaze, planoto Golan ter nekaj krajev Jordanije na desnem bregu Jordana.

Albanija utrjuje obalo!

TIRANA, Alb. — Albanski vojni minister Balluku je bil v septembru v Peipingu, da povečuje skupaj s kitajskimi tovarnišči 19. obletnico rdeče revolucije na Kitajskem. Ob tej priliki je tudi podpisal pogodbo med obema deželama, ki obvezuje Kitajsko, da financira utrdbne ob albanskem obrežju.

Da Albanija to misli zares, je pokazala že pred odhodom vojnega ministra v Peiping. Postavila je na obali nekaj lahkih obrežnih baterij, sam vojni minister je pa šel utrjene postojanke inšpicirati. O vsem tem se je na široko razpisalo albansko časopisje, kitajsko pa prineslo obširne posnetke.

Zanimivejša je pa utemeljitev utrjevanja albanske obale. V Tirani pravijo, da je to neobhodna potreba vprid narodni varnosti. Albanijo ogroža namreč Sovjetska Rusija, saj je poslala v Sredozemlje močne oddelke sovjetske zveze, saj je poslala v Sredozemlje močno skupino vojnega ladjevja. Rusija je baje poslala nekaj divizij v Bolgarijo, odkoder ogrožajo Albanijo, toda šele preko Macedonije v Jugoslavijo.

Bonn naj kupi vsako leto v ZDA za 250 milijonov orožja

MUENCHEN, Nem. — Finančni minister dr. J. Strauss je predložil, naj bi Zahodna Nemčija kupila v Združenih državah vsako leto za 250 milijonov dolarjev orožja in druge vojne opreme in s tem izravnala ameriški primanjkljaj v plačilni bilanci v zvezi z vzdrževanjem ameriških čet v Evropi v okviru NATO.

V Bonnu v zadnjih nekaj letih niso bili za to nič kaj vneti. Namesto orožja so kupili rajše obveznice vlade ZDA.

Filmska industrija uvedla samocenzuro

NEW YORK, N.Y. — Filmska industrija se je odločila s 1. novembrom izjaviti določila o dostopu mladine k predvajanju filmov v smislu njihove klasifikacije v 4 kategorije. Za ta korak se je odločila, da bi se zavarovala pred uradnim, obveznim nadzorom, ki ni izključen, kot kaže razporeženje javnosti in Kongresa v zadnjih mesecih.

Iz Clevelanda in okolice

Sodi za vino in žganje — Sam's Hardware na 6812 St. Clair Ave. prodaja izvrstne nove sode za vino in žganje po zelo zmernih cenah. Več v oglasu.

Zadušnica — V petek ob 7.30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Viktorja Vokača ob 4. obletnici smrti.

V petek ob osmih bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Louisa Zupancica ob 3. obletnici smrti.

Občni zbor SZK — Slovenski športni klub vabi vse člane in prijatelje na svoj redni občni zbor v nedeljo, 13. oktobra, ob sedmih zvečer v Baragov dom na St. Clair Ave. — Danes je zadnji čas za prijavo h kegljaški skupini SSK. Kličite 391-7106 ali pa 881-1588.

K molitvi — Clancie Podr. št. 25 SZZ so vabljene nocoj ob 7.30 v Zakraskov pogrebni zavod k molitvi za pok. Josephino Somrak.

Anglija hoče v Evropo pri zadnjih vratih

LONDON, Vel. Brit. — Ko se bosta te dni sestala britanski vojni minister Denis Haeley in zahodnonemški vojni minister G. Schroeder, bo Anglež pozval Nemce k naporom za tesnejšo vojaško povezavo evropskih članic NATO in njihovo vojaško okrepitev. Evropske zaveznice NATO naj bi s povečanjem svojih oboroženih sil nadomestile oborožene sile, ki jih bodo morala v prihodnjih letih potegnile iz Evrope Združene države.

Po tej poti se hoče Anglija tesno povezati z zahodno Evropo in z njo sodelovati, dokler ne bo DeGaullov odhod omogočil tudi njeno gospodarsko vključitev v evropsko skupnost.

Kako gledajo volivke na predsedniške kandidate

PRINCETON, N.J. — Gallupov zavod za ugotavljanje javnega mnenja in razpoloženja je objavil svoje ugotovitve glede razpoloženja volivk do treh predsedniških kandidatov. Od povprašanih se jih je izjavilo 44% za Nixona, 32% za Humphreya, 16% za Wallacea, 8% pa jih še ni bilo odločenih.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je prišlo do izgrediv v severozahodnem delu mesta, ko je neki beli policaj ustrelil nekega črnca, ki se je upiral aretaciji. Posebni oddelki policije so prihiteli naglo na mesto in nemire že v kali zadušili.

PRAGA, ČSR. — Včeraj je prezidij Komunistične partije odobril dogovor, ki so ga Dubček, Černik in Husak pretekli teden sklenili z vodniki ZSSR v Moskvi. Posebna delegacija je nato odletela v Moskvo dogovor podpisati.

SAIGON, J. Viet. — Včeraj je bil v kratkem spopadu končan dvodnevni boj enot 25. ameriške pehotne divizije s 101. severnovietnamskim polkom okoli Trang Banga 28 milj severozahodno od Saigona. Rdeči so imeli v boju 147 mrtvih, Amerikanci pa 8 mrtvih in 13 ranjenih.

Milovan Djilas je že v Londonu na Angleškem

munističnih držav.

Takole loči Djilas Stalina od njegovih naslednikov Brežnjeva itd.: Stalin je ustvarjal sovjetski imperij z ideologijo in nasiljem, Brežnjev, Kosygin itd., se pa sedaj opirajo bolj na nasilje kot na ideologijo. Tako pa slika Djilas stane v ruski partiji: "Ruska komunistična stranka se nahaja v stanju razsula. Pri vladanju se režim opira bolj na klišeje kot na prepričanje. Med ruskimi komunisti ni nobenih mislecev več, še manj je tovarišev z inicijativo. Kdor je nardarjen za ustvarjalnost, se je že odtujil režimu."

Med komunisti in levičarji po svetu ko zavladalo razočaranje in nezadovoljnost. Zahod se pa mora opirati na svojo vojaško moč in edinstvo ter organizirati moralni pritisk. Iskati mora stike tudi z Vzhodom in ga vsaj gospodarsko podpreti. Kdor bi sedaj hotel

bojkotirati komunistične režime, bi dejansko podpiral Moskvo. Jugoslavija se bo pa borila proti ruskemu imperijalizmu in Zahod bi moral podpreti vsako jugoslovansko vlado, seveda tudi Titovo!

Kdor bi ne verjel svojim očem, da to bere, je lahko bral tudi Djilasovo hvalo Titu: Titov ugled se je dvignil po ruskem vdoru v Čehoslovaško. Sicer je pa Tito izreden človek. Djilas sicer pravi, da je njegov nasprotnik, toda Tito je zanj človek velikih političnih instinktov.

To je že res. Pa tudi Djilas je človek velikih političnih instinktov. To je pokazal z gornjo svojo tiskovno konferenco. Upajmo, da bo jugoslovansko časopisje njegovo izjavo priobčilo v celoti, saj je izjava političen dogodek prve vrste vsaj za Jugoslavijo.

Djilas gre sedaj v Ameriko predavati na Princeton univerzo. Z gornjo izjavo si je pa tudi odprl pot za poslanika na Titovo poslanstvo v Washingtonu. Ako pride do tega, bo tam bolj zastopal interese jugoslovanskega komunizma kot katerikoli njegov prednik v poslanstvu.

Srbski komunisti bodo gornjo izjavo cenili različno. Gotovo je ne bodo veseli srbski stalinovci. Zanimivo bo, kaj jim bo nasvetoval Ranković. Saj bo Djilasova izjava napravila največ zmede ravno med Rankovićevimi pristaši.

Vsekakor je Milovan Djilas preskrbel novo kost za jugoslovansko komunistično domačo in zunanjo politiko. Kako naj na primer titovci še naprej divje napadajo ameriško politiko, ako Djilas ne bo za tako taktiko?

AMERISKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0622 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 195 Weds., Oct. 9, 1968

Beograd opeharil Ljubljano tudi za dolarje

Ker komunistični režim na more dobiti znotraj Jugoslavije nobenih posojil, se mora naravno obračati le na tuje kapitaliste. V teh slučajih dobi tuja posojila le federalna vlada, kajti edino ona lahko prevzame potrebna jamstva. Na jugoslovanska podjetja, republike in občine tuji finančniki ne dajo nič, saj vedo, da je vse skupaj v dinarjih daleč prezadolženo, ne gospodari pa z devizami.

Tako se dogaja, da federalna vlada v Beogradu že 23 let najema na tujem posojila in jih potem po svoje deli po jugoslovanskih republikah, daleč od vsake kontrole. Saj do zadnjih časov Beograd sploh niti povedati ni hotel, kam so šle devize iz tujih posojil. Resnici na ljubo je treba priznati, da je bilo največ takih deviz porabljenih za kritje primanjkljaja v plačilni bilanci. Federalna vlada je dobljene devize odstopila Narodni banki za dinarje, dinarje pa potem razmetavala po Jugoslaviji. Tako devize iz posojil niso prišle naravnost nikomur v roke, v roke je prišla le protivrednost v dinarjih. Seveda ni nobenega pravila brez izjeme. Za izjeme še nismo zvedeli. Ko bodo znane, bo najbrže zelo završalo po Jugoslaviji.

In tako se je zgodilo, da je Jugoslavija dobila od znane Mednarodne banke od 1. 1961 naprej kar \$331 milijonov. Kam je šla protivrednost za te dolarje, je prišlo na dan šele sedaj. Nas zanima najbolj vprašanje, koliko je od tega dobila Slovenija. Računi povedo, da je dobila komaj dobrih \$10 milijonov za modernizacijo železniške mreže. To se pravi, v 7 letih je dobila iz tega kreditnega vira komaj beri in piši — 3%!

Gornjih \$331 milijonov bo treba Mednarodni banki tudi vrniti. Vrnila jih bo federalna blagajna na ta način, da bo od vseh jugoslovanskih davkoplačevalcev pobrala potrebne dinarske zneske in z njimi kupila pri Narodni banki dolarje in jih nakazala v Ameriko. Nastane vprašanje, koliko bo federacija dobila iz Slovenije. Kot smo pisali pred kratkim na tem mestu, je lani Slovenija plačala federaciji na davkih 2.1 bilijona dinarjev, to je nekako petino vsega federalnega proračuna. Ta znesek ne bo znižan do konca 1. 1970, tako trdi federacija. Verjetno bo še povečan, kajti federalni proračun je že sedaj preobremenjen za dolgo dobo z odplačevanjem prevzetih obvez in bo koncem 1. 1970 imel primanjkljaj med 150 in 200 bilijonov S dinarjev. Pri takem primanjkljaju seveda ne more federacija znižati svojih federalnih davkov, tudi ne tistih, ki bodo iz njih krita plačila za dolge pri Mednarodni banki. Z drugimi besedami: Slovenija bo plačala v dinarjih \$66 milijonov, sedaj je pa dobila kot svoj "delež" le \$10 milijonov za investicije v železniško mrežo. To je do sedaj največje "plačkanje" v eni sami postavki, kar smo jih do sedaj mogli ugotoviti. To pa še ni vse.

Mednarodna banka je že davno opozorila jugoslovansko federacijo, da zopet lahko dobi posojila, ako predloži dobro utemeljene prošnje. Med prvimi je prišla v Beograd ljubljanska prošnja za financiranje ceste med Mariborom in Gorico, ki naj bi povezala Srednjo Evropo z Italijo in bila odločilnega pomena za slovenski turizem. Pa se je zgodilo, da je prošnja "obležala" v federaciji. Ko je Ljubljana drežala, kaj je na stvari, se je kmalu zvedelo, zakaj se prošnja ne zgane.

Pri Mednarodni banki bi namreč Jugoslavija lahko dobila večje posojilo, menda nad \$40 milijonov, samo utemeljene prošnje mora predložiti. Ker jih federalna birokracija ni dobila iz notranjosti dežele, je čisto navadno zadržala slovensko prošnjo, dokler niso prikupale prošnje tudi od drugod. Sedaj ima federacija možnost, da tehta posamezne prošnje. Prepričani smo, da bo Slovenija zopet "najdena prelaha". Tako bo Ljubljana tudi iz letošnje kvote pri Mednarodni banki dobila le ostanke, ako bo sploh kaj odpadlo nanjo.

Stvar pa še ni končana.

Novi predsednik Mednarodne banke McNamara namerava v prihodnjih 5 letih dati po vsem svetu nad \$10 bilijonov novih posojil. Tudi Jugoslavija ne bo ostala praznih rok, ako se bo pravočasno pobrigala. Pobrigala se morda bo, toda potem bo zopet delila sadove novih posojil tako, kot je že razdelila gornjih \$331 milijonov.

To vprašanje rodi naravno še drugo: kam so šla posojila, ki jih je federacija dobila do sedaj še od cele vrste evropskih držav. Ali bi se ne spodobilo, da bi tudi tu prišli čisti računi na dan?

To ima še poseben pomen. Kot trdijo, ima sedaj Jugoslavija 1.5 do 2 bilijona dolarjev dolgov v tujini. Te bo treba plačati. Po gornji formuli bi morala Slovenija tekom let plačati do \$400 milijonov. Pa ji Beograd niti ne pove, kam je šel ves ta denar!

Seveda bi morala za vse tovedeti sedanja ljubljanska

vlada. Pa ne samo vedeti. Povedati bi morala tudi slovenski javnosti, da dela federacija s posojili kot svinja z mehkom. Pa tudi pritisniti bi morala na federacijo za pravilnejšo politiko pri delitvi deviz iz posojil.

Dosedaj se samo baha, da se bo postavila v bran za slovenske interese. Rezultatov te politike ni od nikoder in jih tudi ne bo, dokler se bo Kavčičeva vlada le bahala. S tem je zaenkrat le dokazala, da v Beogradu ne premore ničesar. Ni brez razloga postavil tovariš Kavčič geslo: Slovenija se mora postaviti na lastne noge, opreti na lastne sile. Kaj pa naj drugega napravi, ako je slovenska komunistična finančna politika skrahirala?

I. A.

BESEDA IZ NARODA

Kaj pravi Tone s Hriba

Joliet, Ill. — Kakor po drugih krajih tako tudi pri nas zasledujemo, kaj bo nam v politiki prineslo to leto in za njim prihodnje leto, ko bo nastopil drugi predsednik. Če smemo verjeti re p u blikanskim in demokratičnim politikarjem, potem bo vse zlomek odnesel, če ne bo izvoljen eden ali drug. Za tako važne se imajo vsi.

"Zadnji teden v avgustu so demokrati kuhali svoj "ajmoht" v Chicagu. Če bi skuhal le "ajmoht", bi bilo dobro — toda skuhal so godljo in to tako s slabim okusom, da se je vsa dežela mrdala nad njihovo godljo. "Tako je ugotovil Nick z Nicholson Street, ko smo se pred kratkim o tem razgovarjali pri Juretu.

Se Jure je zmajeval z glavo, dasi on nekaj obraja demokrata. Sicer ni zadovoljen z L.B.J. in ne s H.H.H., obrajal pa je do konvencije senatorja McCarthyja in je večkrat omenjal, da se mu zdi izmed vseh najbolj stvarjen. Na konvenciji pa je bil premalo bojevit. Proti takim tičem, ki vodijo zdaj stranko, je treba hoditi okrog v trdih škornjih, da se lahko trdo in občutljivo sune koga v hlače, če se mu postavi na pot.

Oba, Jure in Nick, sta bila zanimiva v svojih ocenah o stranki in njenih sklepih na konvenciji.

Tudi v obnašanju hippijev in jippijev smo govorili. Tudi tu se je Nick razgrel, da je kar pas odpenjal in izjavil: "S temle bi takim tičem zadnjice namazal!"

Bara pa je posegla vmes: "Kaj boš, ko jim pa toliko ljudi še potuho daje. Saj jih vse zagovarja. Ko so policisti nekatere malo za ušesa prijeli, jih je vsa Amerika obsojala. Seveda policist naj bi jih božal in troštal še zraven, kako so pridni, oni pa naj bi imeli pravico, da bi nazaj v policiste pljuvali in kamenje metali. Jaz dam županu Daleyju prav. Le to bi moral še ukazati tedaj, da ne bi nobenega razgrajala preje izpustili, dokler ne bi vse parke počistili, katere so poneznajili. Bi jim že pokazala, dolgasim grdobam!"

Tudi Bara je v pravem.

* KAM GRE NAŠ DENAR? — Zgleda, da še nobena administracija v Washingtonu ni imela tako z maslom namazane prste, kakor sedanja. Denar kar drsi iz njenih rok in prsti ga ne znajo zadržati. Tako je neki opazovalec o tem omenil.

Tudi republikanski kongresnik W. Roth Jr., ki zastopa Delaware, je o tem široko razpravljal pred kratkim. Omenja, da ZDA bodo v fiskalnem letu 1969 potrošile vsako sekundo \$6,000. Če se to pomnoži s sekundami enega dneva, to znesne nič manj kakor \$504,000,000. To je nad pol milijona copakov na dan.

Roth omenja, da se je poglaval v zvezne račune in v načine ter sisteme raznih uprav, katere vodijo razne pomožne upravne in druge urade. Pravi, da je

marsikje vse preveč dupliciranja programov v upravnih oddelkih, kar zahteva preveč osebja in raznega dela.

V šolskih zadevah pravi, da se uporablja okrog 470 raznih programov, ki jih izvršuje okrog 25 različnih zastopstev in oddelkov.

Okrog 112 različnih programov izvajajo pomožne uprave pri pomaganju in podpiranju revnih.

Osem oddelkov in 12 zastopstev vodi upravne programe za zdravilstva.

In še cele vrste drugih uprav za vse predmete in slučaje.

Vse to stane denar. Mnogiče uradništva na delajo zastoj.

Kongresnik Roth je predložil kongresni zbornici predlog, da naj se izvoli posebno komisijo, ki naj preišče vse slučaje, kje bi se dalo upravne načine izboljšati, da se ustavijo dupliciranja, ki stanejo deželo toliko denarja.

Končno dostavlja, da raznih vladnih programov je toliko, da njih števila nihče ne ve. Čas je, da se pride temu do dna.

Kong. Roth ima prav, da bi le njegov nastop kaj zalegal. Raznih uprav in uradov je res toliko, da njih števila nihče ne ve. Kdor kaj potrebuje od takih uprav, šele vidi, koliko jih je in mimo koliko Poncijev in Pilatov je treba, preden pride do rešitve. Nihče pa ne dela zastoj, vse je treba plačati, dobro plačati. In odkod pride denar, da se vse plača? Iz žepov davkoplačevalcev...

* ALI RAZLIKE MED RASAMI — kaj povedo? Seveda povedo! Pa še veliko povedo!

Tako vprašuje in odgovarja neki Hersin, stari danski naseljenec. Začne z Rimljani. Omenja, da so bili že od nekdaj, še iz časov njihove začetne civilizacije, kakršna je že bila, dobri gradbeniki. Gradili so ceste, pota, mostove, stavbe, da so se ohranjale stoletja v dobrem stanju. Kakršni so že bili, družbi so le dali veliko v gotovih ozirih. Zatem druge narodnosti, ki so se bavile s poljedelstvom in tega izboljšavali. Drugi v drugih krajih so se bavili z živinorejstvom. Drugi zopet na raznih drugih poljih in tako je svet in družba na njem prišla do modernega napredka v tehniki. Zasluga gre za vse to marljivim misleem in proučevalcem raznih možnosti na vseh raznih poljih, kar je zahtevalo veliko truda, a vse to je nas privedlo do velikega napredka na vseh raznih poljih. Vse to je prihajalo večinoma iz krogov belih.

Potem nadaljuje in omenja, da nekaj napredka so nam dala rumena plemena. Nato pa vpraša: Kaj nam je dala doslej, da bi bilo vrednotiti z občudovanjem, črna rasa?

Potem krene v sedanje razmere med nami tu v Ameriki in pravi: Delajo nam le večje in večje težave. Za delo niso preveč vneti, zato ga ne znajo najti in se zanj ne zanimajo, kakor se beli. Pri delu so počasni. Nikamor se jim ne mudi...

Zahtevajo pa vse in vsak dan več in več...

Navedeni stavki marsikoga ne bodo zanimali, pa so pomenljivi, ker povedo, kako razni opazovalci gledajo na točasne zahteve nekaterih ras. Nikdar ne vprašujejo ne njihove lastne vesti ne drugih, smo vredni te-

ga, kar zahtevamo? Smo kaj do-prinesli in kaj dali k skupnemu napredku? Hočejo pa vse kar na krožniku in z najboljšo postrežbo. Zraven pa tudi zahvaljevanja za kakšno dobroto in naklonjenosti ne poznajo. Vsaj tako izgleda.

Dovolj za danes, pa še drugič kaj.

Tone s Hriba

Zahvala DSPB Tabor

CLEVELAND, O. — Clevelandsko Društvo SPB Tabor se najlepše zahvaljuje vsem za tako lep obisk na proslavi (družabnem večeru) 25-letnice ustanovitve slovenskega domobranstva v soboto, 5. oktobra, v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Posebna zahvala g. Ludviku Kolmanu za tako krasen govor, v katerem je stvarno očrtal boro slovenskega domobranstva proti komunizmu. Slovenski domobranec ni bil ne pustolovec in ne pohlepnež po kaki častispevu, bil je borec duha-ideje, ki naj prinaša mir in resnico.

Najlepša hvala vam, "Veseli Slovenci", muzičarji slovenskega naroda, naroda pesmi in melodij.

Najlepša hvala vam, žene in dekleta, k tako lepo in okusno pripravljene večerje. Zahvala pripada tudi vam, možje in fantje, za požrtvovalno delo za baro.

Zahvalimo se prav vsem, kateri so kakorkoli pripomogli k tako lepo uspelemu družabnemu večeru.

Upamo, da ste se vsi vračali na svoje domove (verjetno pozno v noči) z veseljem v svojih sreih.

Se enkrat — hvala vsem!
Društvo SBP Tabor

Prijeten slovenski družabni večer

CLEVELAND, O. — V soboto, 5. oktobra, smo imeli pri Sv. Vidu prijeten slovenski družabni večer. V veliki šolski dvorani se nas je zbralo toliko rojakov, kot še nikoli doslej. Saj je pa bil to tudi prvi večer te vrste, SLOVENSKI DRUŽABNI VEČER. Dvorana v našem farnem avditoriju ima prostora za več sto gostov pri mizah. Društvo slovenskih protikomunističnih borcev v Clevelandu, ki nam je pripravilo to večer, se je zategadelj odločilo, da organizira takšen, t.j. Slovenski družabni večer, v tej največji clevelandski dvorani slovenske katoliške skupnosti. In je storilo prav, da se je tako odločilo. Vsi smo bili veseli te odločitve in si želimo, naj bi vnaprej ostalo kar pri tem. Dovolj nas je, da vsak čas z lahkoto napolnimo to veliko dvorano.

Večer je bil res prijeten, domač, kakor si jih zlasti zelo želimo na tujem. Tako pa je tudi Društvo SPB lahko videlo, koliko prijatelj je ima. Kmalu po sedmi uri se je začela dvorana polniti. Naša dekleta so prijazno postregla gostom z večerjo po volji. Vsi smo bili z njo zadovoljni. Dobro in okusno je bilo in dovolj. Že med večerjo nam je g. Mišmaš, mojster v igranju na orglah, pokazal kakšen umetnik je. Za vse nas je bilo to nekaj novega. G. Mihi Vrenku prisrčna hvala za to njegovo zanimel.

Med gosti se je vedno bolj razvijal domač pogovor, saj pa so bile tu zbrane po cele družine. Zbrani smo bili iz vseh delov našega mesta in tudi iz vseh stanov. Vsak je ta večer lahko dobil prijatelja ali znanca in se pogovoril z njim do mile volje. Bil je to večer, ko nas ni podil čas vsak sebi.

Že med večerjo se je oglasila z odra naša slovenska pesem. Vodil jo je g. Janez Rigler. Kako lepa in poživljajoča je! Res del našega življenja je. Rajnki ljubljanski škof niso zastoj rekli, da bo ta naša pesem ostala

Olimpijske igre se bodo začele

LETHBRIDGE, Alta. — Olimpijske igre bi naj bile po starih grški in pozneje po zamisli obuditelja modernih olimpijskih iger barona Pierra Coubertina

na tujem najdalj živa, da še celo po smrti zadnjega Slovenca! Z veliko pohvalo moram tu omeniti tri in polletno Vrenkovo Marijo, ki nam je posebej zapela dve pesmi. En od teh je bila tista slovenska koroska himna "Gor čez izaro", katera bo skoro postala tudi himna slovenskih emigrantov. Kar tri kitice nam je zapela. In kako ljubko nam jih je zapela! Hvala in čast tudi njeni mamici in atu!

Že med večerjo so se oglasili tudi naši mladi godbeniki. "Vandrovci" so si nadeli ime. Sami mladi fantje so to. In kako so nam igrali! Z veseljem in navdušenjem, da, kar z ljubeznijo so jih ubirali. Vsi so bili opravljeni v lepi naš slovenski narodni kroj. Tako je prav! Sicer pa je mladina že komaj čakala, da bi zarajala. Kmalu so se ji pridružili tudi starejši pari.

Polnoč in nekaj čez je bila ura, ko so se začeli prvi gostje razhajati. Resnično, potreben nam je bil takšen večer. Društvo SPB je z njim moralno veliko pridobilo v naši slovenski sredi. Hvala mu za ta tako lep večer!

J. S.

Meni je bilo tako lepo

CHAGRIN FALLS, O. — Spoštovani direktorji Slovenskega narodnega doma na Maple Hts.! Sprejmite mojo prisrčno zahvalo za spominsko ploščo in vso pozornost, ki ste mi jo izkazali na banketu v nedeljo, 9. septembra. Hvala tudi vsem udeležencem za dobre želje in voščila.

Meni je bilo tako lepo biti zopet med Vami, dragi prijatelji, sorodniki in znanci! Bog Vas živi!

Se enkrat vsem prisrčna hvala in pozdravljeni!

Joseph Legan

Moskovska podzemna železnica

MOSKVA, ZSSR. — Podzemna železnica, ponos Moskve, bo v prihodnjih dvanajstih letih podvojila svojo sedanjo dolžino. Pripravljene so načrti za graditev nadaljnjih 53 km prog in 83 postajališč. Veliki stanovanjski bloki, ki so zadnja leta zrasli zunaj starega mestnega območja, potrebujejo naglo in zanesljivo prometno zvezo z mestnim središčem. Že zaradi tega je treba čimprej podaljšati omrežje podzemne železnice.

Moskovska podzemna železnica dolžinsko še zaostaja za enakimi prometnimi zvezami v primerljivih velemestih po svetu. Londonsko podzemno omrežje na primer je trikrat daljše, vzdolž 392 km prog je 273 postaj. Njujorska podzemna železnica ima približno enako omrežje kot londonska, pariški metro pa ima nekako dve tretjini londonske dolžine in 365 postajališč.

Vendar prepelje moskovska železnica več potnikov kot katera koli njeno prometna vrstnica po svetu, in sicer okoli 4.2 milijona dnevno, kar je več kot dve tretjini moskovskega prebivalstva. Tolikšen promet je mogoče le z zelo kratkimi presledki med vlaki, ki se vrstijo povprečno vsakih 95 sekund.

NEKAJ ZA SMEH

— Jože je zelo težko zjutraj vstajal, ker ni mogel ponoči spati. Šel je k zdravniku, ki mu je predpisal spalne tablete. Res je dobro spal in se ni zbudil, preden se je oglasila budilka. Spočit in zadovoljen je šel na delo in tam vesel pripovedoval, kako lahko je zjutraj vstal.

Delovodja pa mu reče: "Zanimivo. Toda kje se bil pa večeraj?"

športne igre oz. tekmovanja narodov, živečih v miru in prijateljskem sožitju. Letošnje bodo vse prej kot to, pravzaprav živo nasprotje miroljubne olimpijske zamisli.

Velik del sveta si je v laseh, krvavi boji kose mlada življenja različnih ras, barv in moči. Nehote človek veruje, da je danes na svetu več sovraštva kot ljubezni, več laži kot resnice in več zla kot pravice in dobrote.

Že mesece so na dnevnem redu različne vesti, ki kaj malo soglašajo z željeno ubranostjo olimpijskih načel. Južni Afriki zapirajo vrata radi hotenega razizma in zgrešene politike, črni športniki Amerike so grozili z bojkotom igre, radi ruskega nasilja v Češkoslovaški so predvsem nekateri nordijski narodi hoteli odpovedati udeležbo itd. Razglašenost, kamorkoli se obrne. Da je godlja gosta in pekoča, je bilo v Mehiki, kjer bodo olimpijske igre, mnogo težav z gradnjami, zdaj pa študentovski nemiri ne obetajo posebno prijaznega gostoljubja. Manj kot teden dni je do začetka olimpijskih iger mnogo tekmovalcev tam in večina na poti, po mehiških ulicah pa boji in kri. Obeti niso rožnati in nič ne bo čudnega, če se zadeve še bolj razglase in bo še več težav prav v času olimpijskih tekmovanj samih. Gotovo je eno: Letošnje tekme ne bodo praznik miru in prijateljstva v svetu.

Tekme bodo zbrale vse športne narode z veliko ali manjšo udeležbo, za mnoge je Mehika daleč, žepi različno nabasani, za uspehe pa visoke zahteve olimpijskih odborov posameznih držav, tekmuje jih mnogo, zmaga pa samo eden, res najboljši med najboljšimi. Spet bodo igre, športni boj predvsem med ruskimi in ameriškiimi športniki, vmes pa bodo tem, vrhunski športniki malih narodov z velikimi, iznenadenimi uspehi, križali račune. Kot vsake tekme, bodo tudi te prinašale presenečenja, razigranost in tudi solze.

Rezultati izbirnih tekem za olimpijske vozne listke po svetu so pokazali veliko pripravljenost narodov v vseh športnih panogah, borbe bodo ostre, napete in zagrizene in rezultati gotovo vrhunski, v kolikor ne bo visoka nadmorska lega pozorišča letošnjih iger ovirala dosego teh. Koliko olimpijskih, državnih in svetovnih rekordov bo izboljšanih? Kdo ve, še nekaj dni in športni dogodki sami bodo najbolje odgovarjali zastavljenim in neznanim vprašanjem.

Številčnemu amerškemu in ruskemu zastopstvu se bodo pridružili izbranci ostalega sveta. Kanada bo poslala veliko zastopstvo, tako nordijske države, Anglija, Francija itd. Tudi Jugoslavija bo poslala močno zastopstvo, menda 105 izbrancev (t.j. tekmovalcev in tekmovalce, trenerje, 3 zdravnike in menda 6 članov vodstva), med njimi 20 slovenskih tekmovalcev. Računi na uspehe so nejasni, pa se bom tekom iger in po teh še nekajkrat oglašil in skušal nanizati zanimivosti, zbrati rezultate, potek borb in dosego zmag, predvsem to, kar ne bo morda možno videti na TV zaslonih. Pa te le dni, ko se večeri povezujejo v temo že bolj zgodaj po večerji, obračajte malo več gumbe na TV zaslonih, o d d a j e olimpijskih iger bodo številne, podrobne in vsekakor bolj zanimive kot vsakdanje prerivanje študentov ter nesoglasja štrajkarjev in "prijateljske praske" po širnem svetu.

Olimpijske igre bodo, upamo vsaj, lepa in željena sprememba sicer mednarodno zapleteno zavozljanih dni...

Pak

F. S. FINZGAR:

MIRNA POTA

Šla sta skozi vrata. Strgar je neizkušeni hčeri razlagal: "Glej okna! Plesk je že davno odpadel, nekatere oknice že trohne. — Kakšne so peči! Vse razpokane, na zunaj okajene. Treba bo novih. — In pod. Nekatere podnice strohnele, druge zveržene, da si lahko vaši otroci noge polomijo. — Štedilnik razvalina. Nov bo moral biti." — Strgar se je popraskal za ušesi: "Presneto sem se opedel s svojo prenaplajeno obljubo."

"Saj bomo tudi me prispevale," ga je Irma skušala potolati.

"No, no, saj boste imele drugih izdatkov več kot dovolj. Če sem rekel a, porečem tudi b. Hiša je samo moja skrb, nič se ne boj. Tako bo kakor škaticica."

Ko je oče naročil še zidariskim delavcem, česa naj se lotijo, se je poslovil. Irma pa je vnovič obhodila vse prostore in v mislih postavljala postelje, stolčke ob mize in police v kuhinji. Ko je hotela oditi, je pristopil star zidar, potegnil meter iz žepa in jo začel meriti. Irma ga je nedvedno gledala in se smejala. "Taka je stara postava, da zidarji vsakega 'ožnoramo', ki nas pride gledat. Gospa, odkupite se, sicer vas zazidamo."

Irma je segla v denarnico in jim dala za vino. "Pridni bodite, za revčice delamo to hišico." Zidarji so se ji odkrili, Irma je odšla. Ni krenila proti domu. Hotela je obiskati še jetično dekle, ki so zanje hodili k Slakovim po hrano. Ves čas obiskov in posvetovanj ni utegnila do nje. Ko je vstopila, je našla mater v veži, ki je bila obenem kuhinja. "Dober dan, mati!" jo je pozdravila.

Zena je od začudenja vzkliknila: "Oh, gospa, ali ste res prišli? Naša Zofka vedno vprašuje po vas. Preveč ste dobri."

"Kako ji je?" je pozvedovala Irma.

"Vaša dobra hrana se ji hudo prilaga. Zdi se mi, da je že močnejša. — Poglejte jo no."

Mati je odprla vrata v čumato. Ko je Zofka zagledala gospo, ji je od veselja šinil žarek rdečice v shujšani obraz.

"Oh, gospa, vi ste?" Nič drugega ni rekla. Sklenila je roke, v obeh so se ji posvetile solze. Irma je stopila k postelji in jo prijala za roke.

"Vaša hrana je tako dobra. Kašljam in mnogo izmečem iz sebe. Menda se bom izčistila, potem bom zdrava."

Irma se je zagledala v njene globoke oči, ki so strmele vanjo, polne hrepenenja po življenju.

"Poti se," je razlagala mati. "Pravijo, da gre s potom bolezen iz človeka."

Irma je opazila, da sirota res kar plava v potu.

"Mati, preobleči jo morava. Vsa je premočena."

"Saj jo včasih preoblečem. Ne zaleže prida."

"Ali imate oprano srajco?"

"Ima jo; dve ima; vselej ne utegnem vsake preprati."

Mati je odprla skrinjo in iz nje potegnila zakrpano srajco.

Irma je bolešno občutila vso revščino, ki je bila v družini.

Vzela je srajco in dvignila ležajočo Zofko. Ko je bila dekle v suhi srajci, se je oddahnila:

"Ah, kako je fletno, ko sem suha. Gospa, vi me znate tako mehko prijeti." Smehljaj hvaležnosti ji je zaigral krog blelih ustnic.

Irma je sedla na vegast stolček in še nekaj trenutkov povasovala pri bolnici. Materi je naročila, naj drugi dan le pride in bo razen juhe dobila tudi še eno ali dve srajci. Mati je z zgornjo pripovedovala, da je tudi pri sosedovih tak strupenski prehlad. Erat in sestra ležita kakor Zofka, Irma je skle-

nila, da tudi ta dva obišče, potem se je poslovila. Preden je odšla, je naročila materi, naj edino okno ne bo tako zabito in zaprto. Se žaganje je opazila, ki so ga nasuli med okna, da res ni mogla ni sapica zraka do bolnice.

"Da se še bolj ne prehladi," je zaskrbelo mater.

"Toplo jo odenite, nič se ne bo prehladila."

Bolnica pa je dodala: "Kako se mi prilaga hladan zrak, da laže diham."

Domov grede je Irma premišljevala vso to revščino in bolezen. Natančno je umela, da je Zofka zapisana smrti. V njej se je zbudilo z vso silo sočutje. Prepričana je bila, da je teh boleznih zelo kriva revščina. Ko bi človeška družba to zajezila, bi se žalostno število nesreč takoj skrénilo.

Doma je poiskala perilo za Zofko in ga zavela v sveženj. Izročila ga je Poloni, da ga drugi dan da materi bolne Zofke, naredi naj pa skrivaj. "Nočem, da bi kdo vedel."

Irma se je bala moža in mu niti z besedico ni povedala, kje je bila, razen kako sta s Strgarjem ogledovala hišo in kako so jo zidarji "ožnorali".

Po večerji je Rudi potegnil iz žepa potrjena pravila.

"Izvoli, gospa predsednica!" ji je pomolil rešeno polo.

Irma jo je razgrnila in pogledala žig in podpis.

Planila je možu krog vratu: "Saj sem vedela, moj predobri, da me uslišiš!"

"Take ste ženske, da moramo vsi možki pred vami na kolena, z uradi vred!"

XI

Irma je bila neizmerno srečna ob potrjenih pravilih. Ponoči je sanjala o zavetišču, časih v spanju kaj spregovorila, da jo je Rudi zjutraj podražil: "Menda si vso noč organizirala, tako nemirno si spala. Ne razburjaj se po nepotrebnem. Led je prebit. Čemu tak nemir?"

"Ne morem si pomagati, ko sem tako vesela. Veš, ženske delamo vse bolj s srcem. Možki pa imate hladno pamet. Mrzli računariji ste."

"Ti računariji so vam zelo potrebni. Kar imate ve preveč srca, moramo mi k njemu dodati nekaj glave — in tako nastajamo celi ljudje."

"Bog je že vse tako pretehtal, kakor je najbolj prav, moj ljubi. Ali ni res?"

"Kakor je Prešernov godec spoznal: 'Da one same nam ur'jo roke, da one same nam glave vedre', se je zasmejal mož, poljubil ženo in odšel v urad."

Po moževem odhodu se je Irma takoj oblekla, da bi skočila s potrjenimi pravili k Strenčarjevi Ani. Zelo se je podvžala in pri Strenčarjevih močno pozvonila. Odpirat ji je prišla Ana.

"Tako zgodnja!" se je začudila. "Kaj je novega?" je brž vprašala.

Irma je potegnila iz torbice pravila.

"Glej jih! So že potrjena!"

"Izvrstno! Pojdva noter!"

Ana je držala v eni roki pravila, z drugo je prijala Irma in jo peljala v sprejemnico.

"Sedi, da jih preberem!"

Ana je pogledala najprej pečat in podpis, potem je pravila naglo preletela.

"Vse, kakor smo sklenile in predlagale."

Brž je stopila h kredenci, vzela iz nje čašice in steklenico likerja:

"Za ta uspeh se spodobi, da srkneva kapljico tegale," je dvignila kupico.

Irma je takoj napeljala pogovor na občni zbor.

(Dalje prihodnjik)

Sv. Križa pri Moravčah se spominja v podrobnostih

EUCLID, O. — Pred nekaj leti je zdaj že pokojni g. Jakob Resnik opisal v Ameriški Domovini svoj rojstni kraj in smo z zanimanjem čitali ta njegov opis. Ker je on izrazil željo, da naj to stori še kdo drugi in ker so mi že mnogi rekli, da naj tudi jaz še kaj napišem v naš slovenski dnevnik, želim v svoji skromnosti to storiti.

Moj rojstni kraj je Sv. Križ (Križevska vas), župnija Moravče, občina Dolsko. Nekaj časa pa smo spadali v občino Velika vas. Dobro se spominjam, da sem dobil kot pastir l. 1903 poselsko knjižico v Dolskem pri takratnem županu Jožefu Zupančiču. Ko sem šel l. 1916 k vojakom, smo bili v občini Velika vas in je bil takrat župan Franc Rovšek, p. d. Vrbe v Ribčah.

Ko so po prvi svetovni vojni občine povečali, je bila priključena velikovaška občina k občini Kresnice. Za Sv. Križ je bil to težak udarec, ker v Kresnice je daleč in je bilo treba vsakokrat plačati brod čez Savo. V tem težkem položaju smo prosili na banovini, da želimo pristopiti nazaj k občini Dolsko. Prošnja je bila ugodno rešena in s priključitvijo Sv. Križa je še obstala občina Dolsko, katero so sicer mislili priključiti k občini Dol.

Sv. Križ je podružna cerkev, kamor spadajo tri vasi: Križevska vas, Zagorica in Vrh. Omenjeni kraji so v hribovju, severno od Save, med Lazami in Jevnico, kakih 600 m visoko. Čez hrib k župni cerkvi v Moravčah, kjer sta bili ob nedeljah in praznikih dve sv. maši, ob šestih in desetih, je peš eno uro in pol. Na Vrhpolje, kjer je bila sv. maša samo ob šestih zjutraj, je pičlo uro in v sosedno župnijsko cerkev Sv. Helene, kjer je bila ob desetih sv. maša, je pa tudi eno uro daleč.

Ker je bila za vse, posebno za starejše ljudi, pot v omenjene cerkve naporna, se je v prejšnjem stoletju porodila misel in želja, da bi uredili tako, da bi imeli pri Sv. Križu lastnega upokojenega duhovnika in bi bila pot za večino vernikov skoraj po ravnem. Zelja se je uresničila. Dogovorili so se z vodilnimi možmi iz Velike vasi, da naj pri-

stopijo zraven in postavijo cerkveno hišo in pripravijo vse tako, da bo mogel duhovnik tam živeti. Velika vas spada pod podružno cerkev Sv. Nikolaja in župnijo Moravče ter je oddaljena pol ure od Sv. Križa. Ker je v isti višini, je pot skoraj po ravnem.

Ko je bilo vse dogovorjeno, so šli z velikim veseljem in požrtvovalnostjo na delo. Postavili so primerno hišo, katero smo imenovali farovž, zraven pa tudi majhno gospodarsko poslopje. Ne moremo si predstavljati veselja, ko je bilo delo končano in vse pripravljeno, da so dobili prvega duhovnika.

Kar sem napisal o pripravah za duhovnika, jaz ne pomnim, vem le po ustnem izročilu. Tudi prvih treh duhovnikov nisem poznal, njih imena pa so: Jožef Vode, Matevž Markovič in Mihael Žnidar. Ko je ta odšel, so bili nekaj let brez duhovnika in so oskrbovali dušno pastirstvo duhovniki iz Vrhpolja. Naj bo tukaj omenjeno, da šolske stavbe tudi ni bilo, ampak je bila šola nastanjena v spodnji sobi v farovžu. Šolski pouk je bil dvakrat na teden, v urouk pa za večje šolarje dve uri na teden, za mlajše pa eno.

Med vojsko l. 1918 je prišel č. g. Gregor Jakel. Bil je dober duhovnik in odličen glasbenik, kateri pa zaradi starosti ni mogel dolgo ostati. Za njim je prišel č. g. Alojzij Umlav, ki je bil češkega rodu in je bil kot župnik v Labudu na Koroškem pregnan od Nemcev. Tudi on je bil vnet duhovnik in zelo razumen o zdravstvu, zato je z dobrimi nasveti pomagal mnogim bolnikom. Za njega je bilo tudi težko, ker je imel sladkorno bolezen in je l. 1926 na prigovarjanje svojih sester odšel v svoj rojstni kraj na Češko.

Leta 1927 je prišel k nam č. g. Anton Komlanec kot na zdravstveni dopust. On pa je bil za nas pravi apostol in delal dobro v vseh ozirih. Bil je zelo pobožen, pa tudi pri oblasteh ni odnehal od svojih pravic. Ker je bil odločen, je dobil pri škofiji denar od zapuščine č. g. župnika Martina Drčarja, kateri je bil doma v Veliki vasi. S tem denarjem si je kupil majhno posestvo pri cerkvi in isto hišo s pomočjo vseh iz duhovnije povečal v dvorazredno cerkveno šolo. On in mi smo želeli, da bi dobili

lastno župnijo. Da bi bilo dovolj dohodkov, je dokupil še dve parceli gozda.

Zelo težko je bilo s pogrebi, ker smo morali mrliče nositi čez goro po tako strmih potih v Moravče in ker je bilo največ mrličev pozimi, je bila pot ledena in zelo nevarno. Videlo se je, kako je potrebno, da bi napravili svoje pokopališče. Zato smo še pred prihodom g. Komlanca poslali prošnjo na glavarstvo in prosili, če smemo narediti pokopališče za cerkvijo pri Sv. Križu. Na prošnjo dolgo ni bilo odgovora, naposled je pa le prišlo naročilo, da naj izkopljemo v sredini določenega prostora za pokopališče en meter in pol kvadratno jamo, katero bo prišla pogledat zato določena oseba, da se prepriča, če je iz zdravstvenih ozirrov sposoben teren za pokopališče. In res ob napovedanem času je prišel iz Ljubljane zdravnik dr. Živko Lapajne in ugotovil, da je teren primeren in na podlagi tega smo dobili dovoljenje za gradnjo pokopališča in mrtvašnice. Ker smo morali vsa bremena prevzeti sami, je bilo težko, vendar pa smo z dobro voljo tudi to premagali in s tem storili že sebi dobro, posebno pa še našim potomcem. Pokopališče je bil zgotovljeno l. 1930, nakar ga je blagoslovil prevzvišeni, takrat še pomožni škof dr. Gregorij Rožman.

Leta 1936 je bila sv. birma in je bil omenjeni zdaj že pokojni škof zopet pri Sv. Križu, samo s to razliko, da je bil takrat že redni škof. V času, ko je bil omenjeni g. Komlanec pri Sv. Križu, je bilo tam res lepo versko življenje. Prišla pa je druga svetovna vojna in Nemci so ga odpeljali proč in ga ni bilo več nazaj. Pred par leti so ga pripeljali mrtvega in sedaj počiva kot prvi duhovnik na novem pokopališču. Vsi, ki nam je bil tako goreč dušni pastir, se ga s hvaležnostjo spominjamo in mu želimo večni mir.

(Dalje prihodnjik)

Rusk in Tant gledata vsak od svoje strani

NEW YORK, N.Y. — Državni tajnik Dean Rusk in glavni tajnik ZN U Tant nista bila nikdar posebna prijatelja in sta le redko kdaj gledala na kako mednarodno vprašanje z istimi očmi. Ko je prišel državni tajnik Rusk

pretekli teden v New York na zasedanje glavnih skupščine Združenih narodov, se je najprej sestal z U Tantom.

Razgovor je bil precej dolg, vendar odnosa med obema, pa tudi odnosa med glavnim tajnikom ZN in ZDA ni veliko spremenil. U Tant je še vedno na stališču, da bi bile Združene države v preteklem juniju in juliju lahko uporabile "zatišje" na bojiščih Južnega Vietnama kot "znak dobre volje" Severnega Vietnama in popolnoma ustavile bombardiranje Severnega Vietnama. Dean Rusk smatra tako Tantovo gledanje na Hanoi za "naivno".

Posebno nejevoljo je še sprožilo Tantovo govorjenje, da bi predlog za končanje bombardiranja Severnega Vietnama v glavni skupščini ZN dobil večino. Nekateri so hoteli v teh Tantovih besedah videti že predlog za tako resolucijo. Ta je nato zanikal vsako namero predložiti kako podobno resolucijo glavni skupščini Združenih narodov.

Upanje na mir v arabskem svetu še ni izgubljeno

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Izraelski zunanji minister A. Eban je imel dolg razgovor z ZN generalnim tajnikom Tantom, Govorila sta naravno o napetem stanju na izraelsko-arabski meji.

Minister Eban je po razgovoru rekel časnikarjem, da bi bila največja nesreča za politiko v arabskem svetu, ako bi Tant odpoklical dr. Jarringa kot svojega zaupnika za pogajanja med Arabci in Izraelom. Eban je odločno zato, da dr. Jarring še naprej skuša doseči pogoje za premirje med obema sovražnikoma.

Ebanova izjava je dokaz, da v krogih ZN še zmeraj upajo, da se bo posrečilo spraviti zastopnike Izraela in arabskih držav za skupno mizo, kar naj bi pomenilo začetek resnih pogajanj za mir v arabskem svetu.

Demokrati se ženejo za črnske glasove

NEW YORK, N.Y. — Demokratiški glavni odbor ima v načrtu za prihodnje tedne posebno kampanjo, ki naj spravi črne volivce 5. novembra na volišča. V kampanji bodo sodelovali črnski znani športniki, njihovi časopisi, njihove radio postaje in njihove splošno znane osebnosti, ki podpirajo demokratskega predsedniškega kandidata.

Glavni odbor trdi, da je vpisanih v volivne imenike okoli 6 milijonov črnih volivcev, da pa jih bo do volitev okoli 7 milijonov. To je velika številka in demokratiški narodni odbor upa, da bodo črni volivci rešili marsikatega demokratskega kandidata pred porazom. Leta 1964 je glasovalo 95% črnih volivcev za predsednika L. B. Johnsona.

Francoska nekomunistična levica razpada

PARIZ, Fr. — Francoska nekomunistična parlamentarna levica je na robu razsula, tako je trdil nedavno celo njen voditelj Mitterand, ki je v njenem imenu zadnjič tudi kandidiral za predsednika proti De Gaulleu. Mitterand je to napovedoval na nekem shodu v Parizu in dolžil za razsulo predsednike posameznih malih strank, ki tvorijo Mitterandovo koalicijo.

Mitterand je že napovedal, da bo odstopil od vodstva koalicije, in pozval tudi predsednike koalicijskih strank, naj storijo isto. Vodstvo politike naj pa prevzame mlajši rod, ki naj namesto koalicije ustanovi novo sredinsko in na levo usmerjeno stranko kot naslednico nekdanjih radikalnih in socijalističnih političnih struj.

• Povejte oglaševalcem, da ste videli njihov oglas v Ameriški Domovini!

Ženske dobijo delo

Ženske dobe delo
Lahko delo v tovarni, polni čas, od 8. zjutraj do 4.30 pop. 5 dni tedensko. Prednost imajo tiste, ki govore nekoliko angleško. Oglasite se od 9. dop. do 1. pop.
PERLA Embroidery Co.
1815 E. 23 St.
med Payne in Chester Ave.
(197)

Ženske dobe delo
za obratovanje produkcijskih strojev. Skušnja ni zahtevana.
DIE CAST FINISHING CO.
2020 Lakeside
telefon 696-6070
(199)

Moški dobijo delo

Moški dobe delo
s skušnjo v naravnavanju tovarniških produkcijskih strojev.
DIE CAST FINISHING CO.
2020 Lakeside
telefon 696-6070
(199)

POMOČ POTREBUJEJO
Dobri delovni pogoji v moderni tovarni, odlične robne koristi. Vprašajte za Mr. M. Burr King, 382-6613—Ext. 276.

THE AUSTIN COMPANY
Steel Fabricating Div.
1245 E. 222 St.
Euclid, Ohio 44117
(197)

Delo dobi
Slov. električno podjetje išče "Pick-Up" soferja za polno zaposlitev. Za mladega možnost izužitve v električni stroki. Kličite: ELECTRIC MOTOR REPAIR, 3340 St. Clair Ave. tel. 881-5766.
(196)

MALI OGLASI

V najem
Oddamo 5 sob na 7211 Superior Ave. Kličite HE 1-7387.
(195)

V najem
Lepo 5-sobno stanovanje zgoraj se odda starejšim zakoncem ali upokojencema v bližini Sv. Vida. Za pojasnila kličite RE 1-5513.
(196)

Machine Shop
For sale, small machine shop, est. 1921. Retiring. Call days 341-9214 or eves. 524-7191.
(195)

Rad bi kupil
Hišo bi rad kupil za eno družino v Euclidu ali okolici, brez posredovalcev. Lahko plačam v gotovini. Kličite 731-5752.
(197)

Da se uredi zapuščina
720 E. 159 St., pri Holmes Ave., 5 sob, klet, garaža, lep lot, v fari Marije Vnebovzete. Dajte ponudbo.
25230 Chatworth Dr., Beverly Hills, Euclid, 6 sob, klet, garaža; lastnik kupil drugo hišo; se mora prodati.

Krasen zidan bungalov, South Lake Shore Blvd., Euclid, 3 spalnice, klet, garaža, lep lot.

STREKAL REALTY
405 E. 200 St. 481-1100
(195)

V najem
Lepo 3-sobno stanovanje zgoraj, se odda ženski, na 1176 E. 31 St. Kličite 475-2644.
(XWF)

V najem
Lepo 4-sobno stanovanje spodaj, spredaj veranda, se odda zakoncem, na 1180 E. 61 St. Kličite 475-2644.
(XWF)

V najem
4 sobe, kopalnica, plinski furnez, zgorej, se odda mirnim ljudem. Poizve se na 1093 E. 64 St. Kličite 431-9672.
(197)

Hiša naprodaj
Lepa zidana s 3 spalnici, parna kurjava, aluminijasta okna, krasen gozdnat lot 100x260, na Highland Heights, \$28.500. Kličite 531-6346.
(199)

POTAPLJAC SE PRIPRAVLJA NA DELO — Potapljač v zalivu San Franciscu se pripravlja na potopitev, da bo ogledal in ugotovil škodo, ki jo je utrpela ladja, zasidrana v bližini.

IZUM

spisala

METOD JENKO in

VIKTOR HASSL

Stopil je k vratom in poklical paznika, ki je Alfreda odpeljal. Pazniki so bili z Alfredom zelo surovi, ker so dobili zaradi upora strogo ukor. Nekateri so bili celo kaznovani, ker niso izvedeli ali vsaj zaslužili upora, še preden je izbruhnil.

Se isti večer se je Powel skrivaj odpeljal k Simonu na stanovanje. Komaj se je prikazal med vrati, že je bil Simon pri njem. Silno se ga je razveselil, menil je, da je Powel prinesel številke.

"Kaj si že zvedel? Kaj si napravil? Govori!" je hitel Simon.

Powel je zamišljeno obstal pred njim in mu ni odgovoril. Počasi je sedel za mizo in žalostno začel pripovedovati o neuspehih.

"Dragi Simon! Žal mi je, da sem se spustil v ta ostudni posel, pa čeprav bi bil dobil trikrat toliko, kakor si mi obljubil."

"Poglej, poglej, strahopetneža! Denar, Powel, denar je glavna stvar!" je govoril Simon sladko in rahlo preteče.

"Da, da, je že res. Toda, kar sem zavoljo tega že preстал, ne privoščim nikomur. Dolej so padle že štiri žrtve. Skrbi me, kako se bo vsa zadeva končala. Poskusil sem vse, kar sem le mogel, da bi kaj zvedel, vendar brez najmanjšega uspeha. Nimaš pojma, kako je trdoglav in odločen. Tudi podzemeljska ječa ga ni omeščala. V pisarni mi je povedal, da mu ni več do življenja, da ga skrbi samo njegova mati, ki dobiva skromno pokojnino. V podzemlju naj vrag vpije in razgraja, saj ga ne bo nihče slišal. Tako je, Simon. Težko bomo kaj dosegli. Ne verjamem."

Simon pa je bolj zavpil ko rekel: "Ne! Kraus ne sme umreti, dokler ne izda skrivnosti, naj pade še toliko žrtev!" Jezno je stopil po sobi, potem pa se naglo obrnil k Powelu: "Potem naj ga vzame vrag!"

Pomirjen je stopil k Powelu in mu položil roko na ramo: "Powel, ti mi moraš pomagati! Nikar ne odnehaj. Kar smo začeli, moramo hrabro nadaljevati. Morda prideš na kako drugo misel: ne bo ti žal! Potem je sedel v naslonjač, se prijel z obema rokama za glavo in glasno zastokal: "Kaj bo, kaj bo, če ne uspem! Powel! Mora uspeti!" je udaril s pestjo po mizi.

Powela je kar vrglo s stola, tako se je prestrašil. Gledal je Simonu v spačeni obraz in strah ga je bilo.

"Da, Simon, poskusi pri materi, pri Katarini Kraus."

Simon je izbulil oči, ga pogledal in se zamislil.

Powel je živo nadaljeval: "Kraus ima neskončno rad mater: mogoče bi se dalo po tej poti kaj napraviti. Pojdi k njej in jo prosi, naj gre k Alfredu in mu prigovarja, naj pomaga. Sicer sedaj ne bi smela k njemu, toda to bi se že dalo nekako ure-

diti, da ga bo lahko obiskala. Zbogom, Simon! Če me boš jutri kaj potreboval, mi kar telefoniraj v pisarno. Prosim te pa, bodi previden, da ne bi vzbudil kakšnega suma. Zbogom!"

Simon je vso noč presedel v naslonjaču in razmišljal, kako bi našel pot iz zagate. Premislil je Powelov predlog in prišel do zaključka, da tudi na ta način ne bo uspel.

Cim bolj so se bližale jutranje ure, tem težje in neprijetneje mu je postajalo. Zdelo se mu je, kakor bi ga nekaj tlačilo. Začelo se je dani, a Simon še ni prišel na odredilno misel. Posebno tesno mu je bilo pri srcu, ker je imel za ta dan sklicano sejo družabnikov. Bal se je sramote in poloma. Da bi bil bolj svež, se je umil in popil zavrsto nekaj skodelic črne kave. Odločil se je, da poskusi še zadnje.

Sklenil je udariti Alfreda na najbolj občutljive mesto. Pritisniti je mislil na njegovo dobro mamico, Alfred se bo moral vdati!

Spomnil se je Powelovih besed o pokojnini, da bo že živela, dokler jo bo dobivala. Simon se je sladko nasmehnil...

Stopil je k telefonski mizici in začel brskati po imeniku. Is-

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

LIFT TRUCK
MECHANIC

Experienced to work for large industrial firm. Excellent benefits and training. See Mr. PAUL BOUCHEZ Clark Equipment Co.

11033 S. Langley,

Chicago, Ill.

An Equal Opportunity Employer (196)

WOODWORKERS — OPPORTUNITY FOR EXPERIENCED MEN OR WILL TRAIN WITH EXPANDING CO. — 1st shift. many benefits. Musical instrument manufacturer. LUDWIG DRUM CO. 1728 N. Damen Ave. (198)

Warehouse Man No experience Pleasant working conditions plus benefits. First and second shift. JESSOP STEEL 25th Ave. & Cermak Broadview FI 5-7710 (195)

SHIPPER & RECEIVER Must be expd. in city, pickup and delivery and possess Ill. Class E Lic. No age limit. Lasham Cartage Co., 2331 S. Wood St. (197)

DRIVERS — SEMI.

Must be expd. in city, pickup and delivery and possess Ill. Class E Lic. No age limit. Lasham Cartage Co., 2331 S. Wood St. (197)

HOUSEHOLD HELP

NURSE — Practical

1 DAY week, to give stroke victim bath and do hair. Able to drive. Good Salary. Call 582-9249 (195)

REAL ESTATE FOR SALE

FOR SALE BY TRANSFERRED OWNER-WHEATON 3 bdrm. ranch-wooded ranch-wooded lot. carptd. liv. rm. frpl. bsmt. w. rec. rm. dishwasher and gar. \$25,500 665-2848 (195)

BUSINESS OPPORTUNITY

GAS STATION, Major brand. Orig. dealer at 87th St. loc. for 10 yrs. Lge volume of repair work. Will sell eqpt. separately tow truck, sun scope tester, brake drum lathe, jeep, etc. SA 1-4944 (195)

FOR SALE BY OWNER.

REASONABLE TAVERN — LOCK AND STOCK 2926 N. Pulaski AV 3-9470 (195)

kal je številko zasebnega detektivskega urada.

"Halo, tukaj Simon Blumenherz. Pošljite mi čimprej izurjenega detektiva. Hitro, prosim. Nujna zadeva!"

"Prosim, gospod Blumenherz," saj ga je poznal ves New York, "takoj vam postrežemo. Prosim, ali je potreben starejši ali mlajši človek? Se li stvar nanaša na ženske posle?"

"Ne, ne, hočem samo neke podatke."

"Dobro, gospod Blumenherz. V desetih minutah se bo oglasil detektiv z legitimacijsko številko A-991."

Simon se je lagodno zleknil v naslonjaču, si prižgal cigaro in čakal, kdaj se bo prikazal detektiv. Komaj je dobro sedel, se je že pripeljal detektiv A-991.

"Dobro dan!" ga je pozdravil Simon in mu podal roko. "Sedite!"

"Dragi gospod, prosim, da mi uredite razmeroma lahko stvar, morali pa bi opraviti še danes."

"Seveda, seveda, skušal bom napraviti vse, da vam ustrežem."

"Poleg običajnega zaslužka dobite še posebno nagrado, če vam bo uspelo. Zadeva je zelo enostavna. Poslušajte!"

Sedla sta si bliže, detektiv ga je pozorno opazoval, Simon pa si je znova prižgal cigaro in mu nato začel pojasnjevati, kaj hoče.

"Poizvedeti morate, od kod dobiva pokojnino neka Katarina Kraus, stanujoča v delavskem predmestju, Labour Street, vdova po nekem mornarju. Stvar me zanima. Prosim vas, da strogo pazite, da vas kdo ne opazi, vas pa tako veže službena tajnost."

"Kajpak, gospod, upam, da mi bo uspelo. Prosim vas samo, da približe opišete to žensko."

"Stara je okoli 60 do 70 let, je majhne postave in skromno oblečena, večinoma v črno. Stanuje v podstrešnem stanovanju in ima sina edinca. Spomnite se zadeve Rolland. Alfred Kraus je njen sin."

"Da, da, že vem, dobro ga poznam. Takoj se odpravim. Na svidenje!"

Urno se je odpeljal v delavsko predmestje. Preden je prišel pred Krausovo hišo, se je še malo maskiral, da ga je bilo nemogoče spoznati.

Preden je avtomobil zavil v ulico, kjer stanuje Alfredova mati, se je za vogalom ustavil. Gledal je, ali ga kdo ne opazuje. Avtomobil je pustil kar na cesti in odšel peš naprej. Smuknil je v bližnjo beznico, čisto blizu Krausove hiše. Sedel je za mizo, kjer je bila že zbrana družbica in naročil polič vina. Poslušal je in opazoval. Obnašal se je družbi primerno. Skozi okno je večkrat pogledal proti Krausovi hiši. Ni mu bilo treba dolgo čakati, da se je prikazala pri podstrešnem oknu blaga Alfredova mamica in zalivala rože.

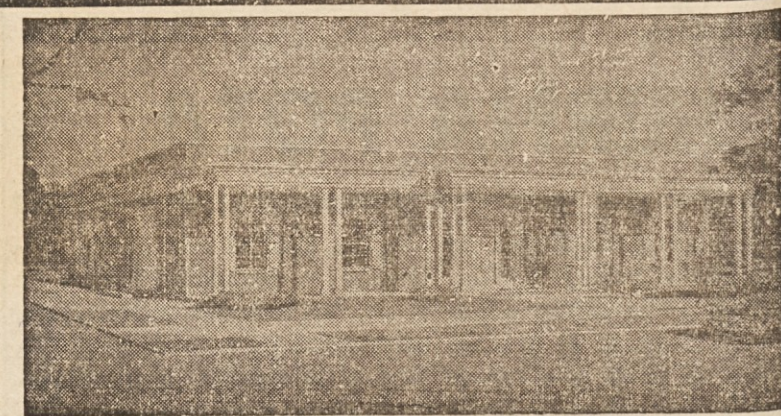
"Ali je to mati tistega Krausa, ki je hotel ubiti Rollanda?" je vprašal detektiv poleg sedečega pijanca.

"Da, to je mamica Katarina. Reva je. Dolgo je že vdova, sin ji sedi še vedno v zaporu in kdo ve, če bo sploh še kdaj prost."

"Od česa pa živi starica?"

"Pokojnino po možu dobiva, mislim, kakih deset dolarjev mesečno. Komaj se preživlja. Dobra sem poznal moža, Friderik mu je bilo ime. Skupaj sva služila pri mornarici na ladji "Columbus". Po končani službi se je z dušo in telesom posvetil pomorstvu. Pa je učakal žalosten konec."

(Dalje prihodnjič)

GRDINOVA
POGREBNA ZAVODA

17002 Lake Shore Blvd.

KENmore 1-6300

1053 East 62nd Street
HENDERSON 1-2088Grdina trgovina s pohištvom — 15301 Waterloo Road
KENmore 1-1235

GRDINA — Funeral Directors — Furniture Dealers

ŽENINI IN NEVESTE!

NASA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKAKRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENIPRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

HENDERSON 1-0628

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

PRODUCTION MACHINE OPERATORS

We will train you for one of a variety of jobs on Lamp Making Machines.

We have openings on the 1st shift — 7 A.M. to 3:30 P.M. and on the 2nd shift, 3:30 P.M. to 11 P.M. 10% night bonus paid to all workers on the night shift.

We offer steady work at good pay and look at these benefits we provide at no cost to our people!

- MASTER MEDICAL BLUE CROSS AND BLUE SHIELD AND PROLONGED ILLNESS COVERAGE
- SICKNESS AND ACCIDENT PAY.
- GROUP LIFE INSURANCE.
- 10% PAID HOLIDAYS
- UP TO 5 WEEKS VACATION WITH PAY
- PENSION AND SEVERANCE PAY PLAN.
- OFF STREET PARKING.
- CAFETERIA.

Vacation is over. Shouldn't you go to work — now!

ITT Lamp Division

(FORMERLY CHAMPION LAMP WORKS)

APPLY, WRITE or CALL

330 Lynnway, Lynn, Mass.

617—593-2000

A Plans for Progress

Equal Opportunity Employer (196)

WE HAVE IMMEDIATE OPENINGS

Full time only, permanent day shift 8 A.M. to 4:30 P.M.
Afternoon shift 4:30 P.M. to 1 A.M. — 10% bonus

● PRESS BRAKE OPERATORS

● PAINT SPRAYERS

● SPOTWELDERS

● GRINDERS

Apply PERSONNEL DEPARTMENT

READY METAL MFG. COMPANY

4320 S. Knox Avenue

Tel.: RE 5-5151

(196)

EXPERIENCED

MAINTENANCE MECHANICS

TO ADJUST AND REPAIR
LAMP PRODUCTION EQUIPMENT

OPENINGS ON THE FIRST SHIFT 7 A.M. TO 3:30 P.M.
AND 3rd SHIFT 10:30 P.M. TO 7 A.M.

Along with all our many other fringe benefits, we pay 10% bonus on 2nd and 3rd shifts.

We will be glad to talk with you about these opportunities.

ITT Lamp Division

(FORMERLY CHAMPION LAMP WORKS)

APPLY, WRITE or CALL

330 Lynnway, Lynn, Mass.

617—593-2000

An Equal Opportunity Employer

(196)

Forgotten Americans

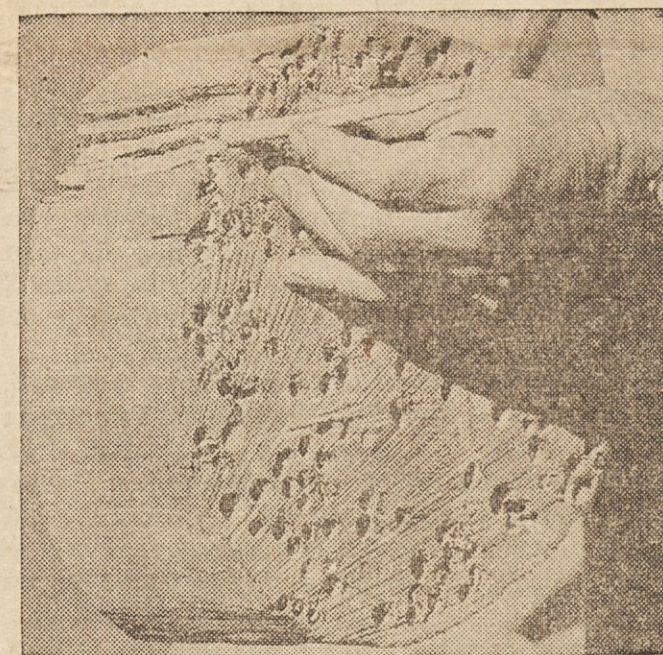
Posadka ladje Pueblo čaka in čaka ukrepov Johnson-Humphrey-Vanik administracije... in čaka zaman.

Glas za republikansko administracijo in za republikanski kongres bo nudil upanje tem POZABLJENIM AMERIKANEC!

Sponsored by the 22nd District Republican Club, Ronald G. Weirick, Secretary—1891 Oakmount Road, Cleveland, Ohio 44121

RE-ELECT CONGRESSMAN FRANCES P. BOLTON

22nd DISTRICT

ČRVIV LES — Na fotografiji je kos lesenega pilota iz zaliva San Francisca v Kaliforniji. Črvi so grizli skozi les, pa polnili svoj rov z apnencem, ki so ga tam odlagali. Človek na fotografiji drži v roki apnenčev cevko, ki jo je potegnil iz lesa.

NEVARNA BRV — Člani posadke posebnih sil v Noc Hoa taborišču v bližini meje Kambodže na brvi preko reke v taborišče. V taborišču je okoli 400 domačih borcev in 10 ameriških "zelenih beret".